TOVERI

Länsnen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 832.

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Jo liikaa eräille porvareillekin

Äskeisiä hyökkäyksiä kokoontumis- ja puhevapauden kimppuun eivät enää jaksa sietää rehellisimmät porvaritkaan. Ne ennen kuulumattomat toimenpiteet, joihin eräät virkaintoiset kuvernöörit ja pikkuvirkailijat ryhtyivät n.s. Kansanneuvoston kokouksien estämiseksi, synnyttävät paheksumista niissä piireissä, joissa on eletty itse ja koetettu pitää toisia siinä luulossa, että täällä todellakin vallitsee kansanvalta, ja puhe-, paino- ja kokoontumisvapaus ovat taatut kaikille.

New York Evening Post, yksi johtavimpia porvarilehtiä, lausuu: "Kun kuvernöörit ja majurit kieltävät kansalaiset lausumasta julki ajatuksiaan yleisessä kokouksessa, vaikka ei ole mitään tietoa siitä, että niissä lausuttaisi sanaakaan lakia ja järjestystä tai hallituksen hyväksymää kantaa vastaan, alkavat tavalliset amerikalaiset ajatella jotain olevan vinossa."

Tavalliset amerikalaiset, ne jotka ovat eläneet siinä luulossa, että täällä ei riistetä kenenkään perustuslain takaamia oikeuksia, saattavat ajatella mitä tahansa sellaisesta menettelystä joka tuli Kansanneuvoston osaksi. Mutta ne eivät taida sentään ottaa huomioonsa sitä kohtelua mikä on tullut työväenjärjestöjen osaksi. Työväenjärjestöjä eivät näet "tavalliset amerikalaiset" pitäne sellaisina laitoksina, joilla on jotain laillisia oikeuksia, sillä nehän ovat vain työläisten järjestöjä.

Kansanneuvostoa kohtaan harjotettu väkivalta synnyttää porvariston keskuudessa pahaa verta siksi, että se oli heidän omaa liikettään. Se oli ihannemielisten ja poliittista mainetta tavottelevien porvarien liikettä, jonka kanssa varsinaisella työväestöllä oli sangen vähän tekemistä.

Mutta huolimatta siitä, olemmeko samaa mieltä Kansanneuvoston toimenpiteitten kanssa tai emme, oli sitä vastaan tehty hyökkäys loukkaus perustuslaillisia oikeuksia vastaan. Se oli loukkaus kansanvaltaisuusperiaatteen pyhintä, nimittäin kokoontumis- ja keskusteluvapautta vastaan.

Mutta vieläkin suuremman loukkauksen työväenluokan oikeuksia vastaan muodostavat äskettäin toimeenpannut kotitarkastukset sosialistipuolueen ja I.W.W.-liiton virastoissa. Se ei ollut loukkaus ainoastaan kokoontumis- ja puhevapautta vastaan, vaan yhdistymis- ja järjestymisvapautta vastaan. Se riistää työläisten kalleimmat ja tärkeimmät oikeudet, sillä ellei sillä ole oikeutta järjestyä, niin se on ehdottomasti orjan asemassa.

Selitykseksi harjoitetulle mielivaltaisuudelle ei riitä se että oltiin etsivinään hallitusvastaisen ja sotavastaisen agitatsionin jälkiä. Se oli vain tekosyy työläisten järjestymisoikeuden loukkaamiseksi. Kyllä viranomaiset tietävät, että esim. sosialistipuolueen sotavastainen ohjelma sisältää kaiken sen mitä puolueen toimintaankin on kuulunut. Ja se on ehdottomasti perustuslain mukaista. Puolue ei ole millään tavalla antautunut salaiseen vehkeilyyn hallituksen toimenpiteitä vastaan, eikä salli sellaista, sillä se tietää siten vahinkoitettavan työläisten etuja.

Mutta mustat voimat ovat liikkeellä. Ne voimat joiden tehtävänä ja joiden etuihin kuuluisi työväenliikkeen tukahuttaminen, tietävät ajan sopivaksi, ja siksi toimitaan. Vaalit ovat jälleen tulossa ja viime vaaleissa pettäneet tietävät sen merkitsevän tilinpäivää, jolloin ei ole niinkään helppo selittää kaikkia kolttosia. Siksi olisi työläisten oma poliittinen järjestö saatava pois, jotta ei vaalien aikana olisi olemassa mitään järjestynyttä voimaa porvarien kolttosia paljastamassa. Vapaamielisyydellä ja rauhanpyrkimyksillä teeskenteleminen ei näet taida olla tulevissa vaaleissa niin helppo tehtävä, kuin se oli viime vaaleissa, sillä parin vuoden ajalla on tapahtunut ja tulee edelleen tapahtumaan paljon silmiä aukaseviä asioita, ja eräitä sellaisia ovat olleet yllämainitut puhe-, kokoontumis- ja yhdistymisvapautta vastaan kohdistetut hyökkäykset.

Eikö työvoima ole kauppatavaraa?

Työväen taloudellisten järjestöjen vanhoilliset johtomiehet, jotka määrittelevät työvoiman suhdetta tuotantoon siltä kannalta kuin porvaristo sen tahtoisi olettaa olevan, väittävät että työvoima ei ole kauppatavaraa, jota myydään ja ostetaan työmarkkinoilla tarpeen ja liikemandollisuuksien lain alaisena. Siten he kai tahtoisivat saada sen käsityksen, että työvoima on jalompaa tai jotenkin ylempää olemukseltaan, se kun on yhteydessä ihmiseen, siis ihmisellistä. Eikähän se nyt aivan kaunista olekaan kutsua elävää ihmistä, tai jotain hänessä olevaa ominaisuutta tavaraksi. Vaikkapa työvoimaa ostetaan ainoastaan tarkoituksella aineellistuttaa se tuotteisiin ja sitte jälleen myydä sitä voittoa tuottavasti. Ainoastaan silloin voi työvoiman omistaja myydä sitä kun hän löytää ostajan ja vaan työvoimansa myymisellä työläinen voi tehdä elämänsä mahdolliseksi; joka mahdollisuus riippuu palkan suuruuden ja elinkustannusten toisiinsa suhtautumisesta.

Työvoiman ei pitäisi olla kauppatavaraa. Siitä syystä ovat yhteiskunta-taloustieteilijät teoreettisesti todistaneet, tutkimustensa tuloksina, että työvoima on kauppatavaraa, jonka hinta riippuu kysynnästä ja tarjonnasta ja jota ostetaan ja käytetään ainoastaan tarkoituksella riistää yli-arvoa, tehdä voittoa. Tämä työvoiman todellisen ominaisuuden tutkiminen ja ymmärtäminen on välttämätön, päästäksemme yhteiskunta-talouden ja työväen kysymyksen ratkaisun suhteen oikealle pohjalle. Sen perustelman valossa löytää työväenliike lopullisen tarkoituksen, vapauttaa työväenluokan kauppatavara-asemasta ihmiseksi, jolla on ensimäinen ja luonnollinen oikeus elää, ja oikeus tuottaa hyödykkeitä yksinomaan elämän tarvetta varten. Eikä se saa jäädä riippumaan siitä, voisivatko jotkut oveluudella puristaa siitä ylijäämää. Jos teoreettiset todistukset työvoiman suhteesta tuotantoon eivät mahtuisi jonkun päähän perusväitelminä, niin nykyaika tarjoaa riittävästi käytännöllisiä todistuksia siitä. Niistä voisi helposti oppia tuon yksinkertaisen asian, jos herrasjohtajat joutaisivat hääräilyiltään porvarien seurassa, katsahtamaan tilanteeseen suoraan semmoisena kuin se on.

Suurkapitalistinen omistus on suojannut harvoille vallan asettaa elintarpeiden hinnat niin korkealle kuin vain haluavat. Samalla kun korotetut hinnat ovat kurjistaneet työväestön elintasoa, on nykyinen työvoiman enempi kysyntä vaikuttanut työväelle edullisesti antaen sille tilaisuuden taisteluun korkeampien palkkojen ja parempien työolojen puolesta. Ja ennen järjestyneet ovat käyttäneet tilaisuutta edukseen, saaneet palkkojensa ostovoiman isommaksi. Järjestymättöminä olleet työläisjoukot näkevät ajan ryhtyä vaatimaan joukkosopimuksen tunnustamista ja palkkojen korotusta, samalla vaatien lyhempää työpäivää. Se on luonnollinen, johdonmukainen tulos kehityksessä.

Jos työnantajilla, kapitalisteilla, on tilaisuus palkata halvemmalla työvoimaa hankkivat he sitä heti. Vaikka työnantaja hetkellisesti joutuisi vahingollekin joko palkatessaan lakon tehneiden tilalle uutta työväkeä, tai seisauttamalla työmaansa, taistelee hän vastaan, sillä hän näkee edullisemmaksi, että tulevaisuudessa ei jatkuvasti tarvitseisi maksaa enempää.

Sen lisäksi he selittävät, että liike ei kannata. Sijoitetulle pääomalle on saatava "kohtuullinen" voitto ja liikkeen ylläpidossa tarvittavat tarveaineet ja koneet ovat nousseet hinnassa. Juoksevat menot ovat siten suurentuneet ja nyt ei kannata maksaa työväelle enempää. Jokaisen liikeyrityksen alkuperäinen pääoma on mitättömän pieni, verrattuna liikkeen edistymisen kautta saavutettuun tulokseen. Työstä kiskotulla ylijäämällä on paisutettu omaisuutta ja suunnattomia voittoja on täytynyt peittämistarkotuksessa turvotettuna pääomana jakaa osakkeissa. Liike on kapitaliseerattu yli arvonsa ja nyt on ensin saatava "kohtuullinen" voitto sille maksamattomasta työstä kasatulle pääomaksi muuttuneelle omaisuudelle. Tarveaineista, jotka ovat jonkun toisen kapitalistin määrättävissä hintaansa nähden ja joista myös tulee maksaa "kohtuullinen" voitto jonkin toisen yhtiön vesiosakkeille, on maksettava korotettu hinta. Nyt ei riitäkään työvoimalle korkeampaa hintaa, vaikka muuttuneet elämissuhteet niin vaatisivat. Missäs nyt on se työvoiman omistajan, työläisen ihmisellinen arvo? Se on kauppatavaroista viimeisin. Voitto, tarveaineet ja työ. Työstä ei makseta viimeiseksikään, jos ei tarvitse maksaa, vaikka se on ainoa arvon luoja. Niin kauan kun työväen luokka voidaan pitää tietämättömänä omasta asemastaan, siitä nim. että se on vaan kauppatavaraa, niin kauan sitä ostetaan ja myydään, niinkuin myydään ja ostetaan sipulia tai mitä muuta tahansa; ja sen myös samalla tavalla annetaan mädätä, nälkiintyä työttömänä, silloin kun siitä ei voi kiskoa yliarvoa, voittoa. — A. V.

MAILMANKATSOMUKSIA

YSTÄVÄT JA VIHOLLISET.

Itävallan edustajahuoneessa piti sosialidemokraatinen edustaja Grigorovici puheen, josta osa kuului seuraavasti:

"...Bukovinalaiset pakolaiset, jotka Venäjän hyökkäys esti pääsemästä suoraan Galitsiaan, joutuivat kulkemaan sinne Rumanian ja Unkarin kautta. Tällöin unkarilaiset heitä kohtelivat kuin pahimpia vihollisia; santarmiensa kautta he antoivat pakolaisten tuntea, keitä nämä meidän naapurimme oikeastaan ovat. Heiltä kiellettiin tavaroittensa kuljetus etemmäksi, ja mitä elukoita heillä oli mukana, ne otettiin heiltä polkuhinnasta. Unkarilaiset naapurimme aina kehuvat, että Itvalta-Unkarin kaksijakoisuus on Itävallan pelastus, mutta tosiasiat todistavat, että tämä kaksijakoisuus on ilmeinen onnettomuus, ja näille pakolaisille se oli satakertainen onnettomuus. Jos Bukovinan väestö olisi pysynyt kotonaan, olisivat he olleet turvassa, vallankin nyt, kun venäläiset kuvernööriksi asettivat rutenilaisen sosialidemokraatin. Kaikissa hirmujutuissa ei ole sanaakaan totta; venäläisten valtauksen ajalla on maan väestöllä ollut paljoa parempi olla kuin odotettiin..."

KIUSAUKSEN VARALTA.

Tarkastettuansa kirkon, piispa ryhtyi myös tarkastamaan pappilan rakennuksia. Pastorin makuuhuoneessa hän huomasi olevan kaksi sänkyä, joiden välillä oli vain kokoonlykättävä irtoseinä.

"Herra pastori," kysyi piispa, "kuka nukkuu toisessa sängyssä?"

"Ka, eihän siinä ketään nuku," vastasi pappi, "muuta kuin minun emännöitsijäni."

Piispa kohotti kulmakarvojaan hämmästyksestä.

"Emännöitsijännekö? — Mutta mitäs te teette, herra pastori, jos kiusaus tulee yöllä?"

"Silloin me vain työnnämme väliseinän kasaan."

TURHAA HÄLINÄÄ.

Porvarilehdet kertovat isoilla otsakkeilla, kuinka milloin missäkin Amerikan suurkaupungissa hallituksen viranomaiset varustautuvat "taisteluun pitkätukkia agitaattoreita vastaan."

Mitäpä heidän kanssaan tapella? On kai siellä parturitupia joka kaupungissa. Pian niissä pitkästä tukasta selvä tulee. Vai haluaisiko armollinen esivalta viedä päänkin?

KUN PUUTTUU LUOKKA-KATSOMUKSELLISTA POHJAA.

(Hetken mietelmä.)

Jos on totta, että ruhtinas Krapotkin on yhtä köyttä vetämässä kotimaansa taantumuksellisen hallituksen kanssa, joka ei missään suhteessa eroa tsaarin hirmuvallasta, niin minkälaiseen päätökseen pitää tulla hänen elämäntyöstään? Siihenkö, että hän on ollut petturi oppejansa vastaan — vaiko siihen, että hänen oppinsa ovat vallan mitättömiä?

Muistakaamme, että hän on mies, jonka suonissa virtaa ylimystön veri ja kunnianhimo. Hänen keikauksensa ainoastaan todistaa, että köyhälistö — "palkkaorja" — ei voi luottaa korkea-syntyisiin eikä korkeasti oppineisiin. Sillä ne ovat vain tietopuolisen harkintansa kautta tulleet siihen vakaumukseen, että kuljetaan väärää polkua. Mutta jos milloin täytyy ottaa ratkaiseva askel, silloin heidän luokkavaistonsa saattaa heidät katumaan oppejansa, ja he ryhtyvät taistelemaan suoraan niitä vastaan.

Krapotkinin teoksia lukiessa tulee varmaan siihen päätökseen, että ollaan tekemisissä suurmiehen kanssa. Krapotkinin elämä on tosiaan ollut taistelua sorretun luokan hyväksi. Mutta oliko se sitä vain niin kauan, kunnes saatiin pois tieltä se, jonka suku ehkä oli anastanut hänen esisiltään mailman mahtavimman kruunun? Ajattelisiko hän: että nyt olisi ehkä toivoa saada se takaisin? — F. John.

MUSTOSSOTNIA KOVASSA TOUHUSSA.

Päivälehti, nähtävästi Mustosen antamain nuottien mukaan, koettaa käyttää hyväkseen vallassaolevaa sotavimmaa, saadaksensa poistetuksi tieltään sille päivä päivältä yhä vaarallisemmaksi käyvän kilpailijan, Työmiehen.

Vaikka Työmiehessä, niinkuin Raivaajassa ja Toverissakin, on takitilaan selostettu asevelvollisten registeraus- ja tarkastukseen saapumisseikkoja, sikäli kuin se viranomaisten antamien, usein epäselvien ja ristiriitaistenkin tulkintain mukaan on ollut mahdollista, ja vaikka on selittämästä päästyäkin selitetty, ettei tässä enemmän kuin muissakaan asioissa yksityisten kutsunnanalaisten vastustelu hallituksen toimenpiteitä vastaan mitään auta, koettaa Päivälehti usuttaa viranomaisten vainukoiria Työmiehen kimppuun väittämällä sen muka yllyttäneen siellä päin asuvat suomalaiset niin lukulsasti välttelemään registeerausta ja kutsuntaa. Ei suinkaan Työmies, enempää kuin Toverikaan sille mitään mahda, jos lukijakunnan joukossa on sellaisia, jotka ennen menevät vaikka vankilaan tai mihin tahansa kuin suostuvat lähtemään tapettaviksi ja tappamaan.

Ilkeämielisten ilmiantojensa tueksi vetoaa lehti eräihin Työmiehen kirjotuksiin, joissa asevelvollisuutta, sotaan yhtymistä ja muita hallituksemme tuhoisia toimenpiteitä vastustetaan. Hallituksen teot pitäisi muka kaikki sellaisinaan hyväksyä, koska hallitus muka on niihin ryhtynyt lailisessa järjestyksessä. Mutta sitäpä hallitus valitettavasti ei ole tehnyt: ei ole kysynyt asiasta kansan mieltä.

Meidän sosialistilehdistämme ei yksikään ole kehottanut vastustamaan maamme kapitalistinylkyreitä edustavaa hallitusta ja sitä kannattavia anarkistisia mellastus joukkioita millään muulla kuin l a i l l i s i l l a keinoilla. Siihen meillä Amerikan kansalaisina on täysi oikeus. Avoimesti, julkisesti ja leppymättömästi me tuon hallituksn kaikkea lakia ja ihmisoikeutta uhmaavia toimenpiteitä vastustamme — sitä ankarammin, kuta epätoivoisempiin sortotoimiin hallitus ryhtyy. Mutta teemme sen ainoastaan rauhallisilla ja luvallisilla keinoilla, tarkoin karttaen kaikkea laittomuuden varjoakin.

"Emme saa syyttää niitä miehiä, jotka ylytyksestä soaistuina ovat rettelöihin joutuneet, syy on sosialistisen sanomalehtiemme toimittajien, ja heidät tulisi rangaistukseen saattaa" — sillä hurskaalla toivomuksella päättyy tuon likaviemärilehden ilettävä ulostus.

Ollappa korppi tuomarina, niin ei moni mies hevosella ajaisi. Eikä monta suomalaista sanomalehteä Amerikoissa ilmestyisi, jos olisi loijari Larson tuomarina ja rosvo Mustonen lautamiehenä.

BRITTILÄISTÄ OIKEAMIELISYYTTÄ.

Canadan eduskunnalle on viimeisiä hetkiään vallassa roikkuva konservatiivinen hallitus esittänyt aito brittiläisiä muutoksia vaalilakiin. Sellaisilta "vihoilismuukalaisilta," jotka ovat olleet Canadan kansalaisina vähemmän kuin 15 vuotta, aiotaan muitta mutkitta riistää äänestysoikeus. Ja tietenkin se riistetään, ainakin nyt toimitettavain vaalien ajaksi, sillä konservatiiveilla on vielä pieni enemmistö parlamentissa. Vastapainoksi aiotaan myöntää äänioikeus Canadan armeijassa palvelevain miesten — kaiketi siis intiaanienkin, joille ennen ei ole äänivaltaa annettu missään nimessä — vaimoille, äideille, sisarille ja tyttärille. Näiden leipärahat kun kulkevat hallituksen virkailijain näppien läpi, oletetaan heidän pakostakin äänestävän "oikein," s. o. nykyisen hallituksen kätyrien antamain ohjeitten mukaan.

Kuitenkin täytyy tunnustaa, että von Bordenin henkeään haukkova hallitus osotti ihailtavaa, sanoisimmeko "brittiläistä," pidättyväisyyttä, kun se ei ulottanut äänivaltaa myös sotilasten hevosille, kissoille ja koirille. Asetusehdotusta esittäessä pitämässään puheessa Borden perusteli tuota äänioikeuden ulottamista sillä, että niin monta hyvää äänestäjää makaa Ranskanmaan muilassa, joten on aivan oikeuskuulustelua ja säännöllisessä järjestyksessä langetettua tuomiota?

Sen selville saaminen vasta paljastaa rotuvihan todellisen pohjan.

Entinen työministeri Charles Nagel kirjotti joku aika sitte eräässä täkäläisessä julkaisussa neekerikysymyksestä, tullen siihen lopputulokseen kuin kaikki muutkin hänen kanssaan samalta näkökannalta asioita katselevat kirjottajat, että rotuviha se on kaikkien pohjalla. Mutta rotuvihalle ei hänkään löydä muuta pohjaa kuin sen, että sellaista on vallinnut aina ja — tulee kai aina vallitsemaankin. Neekeritkin pyrkivät osalliseksi sivistyksestä, jota valkorotuinen ei sallisi!

Siinä siis koko rotuvihan syy! Neekeritkin pyrkisivät osalliseksi sivistyksestä, mutta valkorotuiset eivät sellaista sallisi! Miksi eivät sallisi? Rotuvihan takia! Olemme siis siinä mistä lähdettiinkin. Rotuviha aiheutuu siitä, että neekerit pyrkivät osalliseksi sivistyksestä, jota valkorotuiset eivät sallisi. Ja valkorotuiset koettavat estää neekerien sivistysulhilta rotuvihan takia! Sen selvempää vastausta ei kapitalistisen järjestelmän puoltaja voi tässä kysymyksessä antaa.

Niinpä siis joudummekin etsimään selitystä rotuvihan olemassalololle jostakin muusta kuin neekerien sivistyspyrkimyksistä ja valkorotuisten sitä vastaan tähdätystä pirullisuudesta. Ja muualta sen löydämmekin.

Kansajoukkojen toimintaa kannustaa etupäässä vain yksi tekijä: elintarpeitten saanti. Oletamme että neekerit eivät missään tapauksessa olisi valkorotuisten tiellä elintarpeitten hankinnassa, ja että neekerit voisivat itse elää miltei elintarpeitta ja siis raataa valkorotuisille lakkaamatta ja väsymättä. Olisiko silloin olemassa mitään rotuvihan syytä? Ellei neekereillä olisi mitään pyrkimystä samaan päämäärään kuin valkorotuisillakin, nimittäin saada mahdollisimman mukava toimeentulo mahdollisimman vähillä ponnistuksilla, niin olisi aivan mahdoton syntyä rotuvihaa.

Elintarpeitten hankinta se siis on, joka panee valkorotuiset taistelemaan neekereitä vastaan. Amerikan historia antaa siitä liiankin vakuuttavia todistuksia, mutta niitä ei porvarillisten kirjottajien sovi asettaa lukijainsa nähtäville, eikä niistä puhuta koulukirjoissakaan. Molassi, rommi ja neekerit, siinä se pyhä kolminaisuus, jonka päällä lepää vuosisataisen orjakaupan historia.

Etelän äärimmäisen kurjat olot, jotka ovat painaneet sikäläisen työväestön melkein toivottomuuteen, ovat vastuunalaiset neekerivainoista, samoin kuin sikäläisen valkorotuisen työväestönkin orjuustilanteesta. Näitä kahta äärimmäisessä sorronalaisuudessa elävää kansanainesta tappelutetaan välissään, jotta voitaisi estää niiden yhteistoiminta kummankin aseman parantamiseksi.

Amerikalaiset feodaliherrat pitävät neekereitä maatiloillaan melkein täydellisessä orjuudessa, ja valkorotuiset vuokraviljelijät ovat samassa tilanteessa, mutta nämä osattomat ja tiedottomat raatajat elävät siinä "sivistyshistoriallisessa" käsityksessä, että valkoset ovat paljon yläpuolella neekereitä; siksipä he ottavat toisinaan lain omiin käsiinsä milloin neekeri sattuu tekemään jotakin väkivaltaa heille. Ja kun vallassaolijat säännöllisesti tietävät omat etunsa turvatuksi silloin kun neekerit ja valkorotuiset orjansa tappelevat välissään, ei sen ainoastaan sallita tapahtuvan vaan vieläpä siihen kiinnotetaankin, jättämällä laittomuuksien toimeenpanijat tavallisesti rankaisematta.

Neekeriväestö pitää valkorotuista syypäänä kurjuuteensa, ja valkorotuinen taas päinvastoin asettaa kurjuutensa syyt neekeriväestön kontolle, selittäen että ellei olisi olemassa neekereitä, niin muiden asema etelävaltioissa olisi paljon parempi. Kumpikaan ei huomaa todellista riistäjäänsä, kapitalismia.

Siinä olemme rotuvihan todellisella pohjalla. Rotukahakoita tapahtuu pohjoisvaltioissakin, toisinaan, samoin kuin tapahtuu kahakoita amerikalaisen ja ulkomaalaisen työväestön välillä, ja aina voidaan syy asettaa elintarpeitten hankkimismahdollisuuksiin.

Äskeiset muukalaisvainot Missourissa eivät olleet mitään muuta kuin sikäläisen työväestön epätoivoinen yritys oman asemansa parantamiseksi. **Ellei sillä olisi ollut sellaista käsitystä, että ulkomaalainen työväestö haittaa sen elinehtoja, niin ei sillä olisi myöskään ollut minkäänlaista syytä alkaa karkotustoimiin sitä vastaan.**

Saattaa olla, että toisinaan tapahtuu muukalaisvainoja, joiden todellinen luonne ei ole heti niin selvästi havaittavissa, ja jotka siis voidaan selittää ikäänkuin jostakin muusta kuin yllämainitusta syystä johtuneeksi. Sellaiset ovat niin harvinaisia, että niillä ei olekaan mitään varsinaisten rotuvainojen luonnetta, tai milloin ne sitä ovat, ovat jotkut väliintulleet seikat ikäänkuin salanneet niiden todellisen luonteen.

Pohjoisvaltioitten teollisuuskapitalistit ja varsinkin suuret urakoitsijafirmat ovat viime aikoina alkaneet hankkia itselleen tavattomasti neekerityövoimaa, **säästyäkseen maksamasta valkorotuiselle työvoimalle sen elinkustannuksia vastaavaa palkkaa.** Ja sellaisessa tilanteessa hakee valkorotuinen työväestö luonnollisesti asemansa uhatuksi, mutta tuntematta todellisia suhteita, kääntää vihansa neekereitä vastaan.

Siihen sillä on mielestään kaksikin syytä. Se tuntee nauttivansa jonkinlaista ennen tulleen oikeutta paikkakunnalla, tuntee itsensä paikkakunnan varsinaiseksi asukkaaksi, jolla pitäisi olla ensimäinen tilaisuus tarjolla olevaan elintarpeitten hankkimismahdollisuuteen, mutta kun sen tulee ottamaan toinen, kääntyy sen viha sitä vastaan. Vastatullut tunnetaan tungettelijaksi, vaikkapa hän tuleekin paikkakunnalle toisten tuottamana. Hänellä ei ole siellä edes senkään vertaa oikeuksia, kuin siellä ennen olleella työväestöllä: hän on siis heikompi, ja se heikkous on paikkakunnan varsinaiselle työväestölle tunnettua, siksipä se sitä käyttääkin hyväkseen. Neekerivaino syntyy, eikä sen todellista aiheuttajaa, kapitalistista riistäjää, hätyytä kukaan, ja vain harvat käsittävät sitäkään, että kysymys työpaikkojen valtaamisesta oli koko vaihon pohjana.

Neekerivainojen ja rotukahakoiden syyt ovat aivan samat kuin lakkolaisten ja rikkurien välisten mellakoittenkin, ja mikäli viranomaiset suhtautuvat niihin eri tavalla, johtuu se rikkurin ja neekerin yhteiskunnallisen aseman erilaisuudesta. Neekeriä pidetään — ainakin yleisessä mielipiteessä — yhteiskunnan ulkopuolella olevana hylkynä, jota valkorotuinen on opetettu halveksimaan ja pitämään itseään alempana kaikin puolin. Mutta rikkurille sitävastoin tunnustaa lakikin "häiritsemättömät työskentelyoikeudet sellaisilla ehdoilla kuin hän itse haluaa", siksi rikkuri on rauhotettu. Neekerin rauhottaminen ei käy niin helposti päinsä sen ennakkoluuloisuuden vaikutuksesta, joka neekereitä kohtaan on laskettu valalle. Milloin hyvänsä valkorotuisten työmaalle valkorotuisessa ympäristössä tuodaan lukuisampi joukko neekereitä varsinkin rikkureiksi, on "yleinen mielipide", joka muuten saattaa olla mitä huikentelevaisin, tulokkaita vastaan: se siksi, että sanomalehdistö ja "amerikainen sivistys" yleisesti on kasvattanut yleisen mielipiteen neekereille vastakkaiseksi ja ennakkoluuloiseksi, eikä sen muuttaminen ole mahdollinen käden käänteessä.

St. Louisin mellakoissa on mainittava erikoisilmiönä se, että rauhotustehtävään lähetetyn sotaväenkin selitetään olleen paikoin enemmän mellakoitsijain kuin neekerien puolella. Ehdottomasti tulos rotuvihasta, mutta saman ilmiön rinnalla on havaittavissa muuan toinen, joka osottaa, että rotuvihalla täytyi olla taloudellinen pohjansa: **Neekerivainot ja hävitys kohdistettiin etupäässä neekerityöväestöä kohtaan, eikä esim. neekeriporttoloita, peliluolia ja muita neekerikaupungin pahepesiä vastaan.**

Jos St. Louisin mellakat toimeenpannut väestö olisi toiminut vain pelkän aineellisista eduista riippumattoman rotuvihan kiihottamana, niin olisi se kohdistanut hävitystoimensa etupäässä kaupungin mainetta ja siveellisyyttä loukkaavia laitoksia kohtaan. Mutta siten se ei tehnyt, vaan surmasi työläisiä, vaimot, lapset ja vanhukset erotuksetta. Se tahtoi saattaa neekeriväestön siellä sellaisen kauhun valtaan, että se olisi poistunut kaupungista, jolloin tarjolla olevat työpaikat olisivat jääneet valkorotuisten käsiin.

Luonnollisesti esiintyi ennen kiihotettu rotuviha voimakkaana tekijänä, oikeana käyttövoimana näissä mellakoissa, mutta ei niiden alkuunpanevana syynä, yhtä vähän kuin höyry on veturin tarpeelliseksi tehnyt syy.

Amerikalaiset olot, tai oikeammin amerikalaiselle kansanainekselle ominainen itsensä ihailu, — joka ei sekään suinkaan ole taloudellista ja historiallista pohjaansa vailla, niin kulunut ja puhkeamaisillaan kuin edellinen jo onkin, — asettaa vieraat kansallisuudet täällä kaikkialla vississä suhteessa vihamielisiin keskinäisiin suhteisiin maassa syntyneen työväestön kanssa, huolimatta siitäkin, että useassa tapauksessa olisi siirtolaisväestö ja

Se rotukysymyksen pohjimmainen puoli

St. Louisin rotumellakoitten johdosta ovat lukuisat kirjottajat lausuneet mielipiteensä, tullen useammat kuitenkin — porvareita kun ovat — siihen paikkansapitämättömään johtopäätökseen, että rotuviha se oli, joka aiheutti ne veriset mellakat, joissa surmattiin lukuisia ihmisiä ja kohdeltiin neekereitä kuin ainakin amerikalaisia lakkolaisia.

Epäilemättä oli rotuviha tekijänä, välittömänä tekijänä, mutta sen asettaminen mellakoitten perusteeksi, ei selitä mitään, koska silloin jää kokonaan selittämättä mikä aiheutti rotuvihan. Porvarilliset kirjottajatkin saattavat kyllä mielellään myöntää rotuvihan olemassaolon, mutta sen syitä ne eivät tunnusta. Rotuviha onkin niille sangen tarpeellinen syntipukki, jonka kontolle voi asetella kotimaisen kapitalismin roistoilurja aina tuon tuostakin, ja pestä syylliset kokonaan puhtaksi, kuten tässä St. Louisin jutussakin koetetaan tehdä.

Missä siis on syy siihen, että etelävaltioissa vallitsee neekerien ja valkorotuisten välillä sellainen sammumaton viha, joka aina tuon tuostakin lähettää jonkun neekerin polttoroviolle, tai muuten jollakin luonnottomalla ja raakamaisella tavalla ottaa neekeriltä hengen? Mistä johtuu se, että neekeri enimmäkseen kärsii vääryyttä valkorotuisten käsissä, mutta aniharvoin päinvastoin, ja että neekerille ei tuskin milloinkaan anneta ainakaan raskaammasta rikoksesta lakien